

แผนชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ชุมชนบ้านไร่นาน้อย หมู่ที่ 5 ตำบลปงแสนทอง

อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

จัดทำเมื่อเดือนมีนาคม 2558

ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ.....

(ลงชื่อ) อุดร ปิยะลังกา ประธานชุมชน

(นายอุดร ปิยะลังกา)

ดำเนินการโดย คณะกรรมการชุมชนบ้านไร่นาน้อย

คำนำ

การจัดทำแผนหมู่บ้าน/ชุมชน หรือแผนแม่บทหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน โดยเริ่มจากการกระตุ้นจิตสำนึกและความรับผิดชอบของประชาชนในชุมชนให้มีจิตสาธารณะ แล้วร่วมกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้/วิเคราะห์ เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองโดยใช้กระบวนการชุมชน คือการสำรวจข้อมูลปัญหาและศักยภาพของชุมชน การวิเคราะห์สาเหตุ/แนวทางแก้ไข แล้วกำหนดอนาคตและทิศทางการพัฒนาตนเอง/ หมู่บ้านและชุมชนในลักษณะจากชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชนซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของชุมชน แผนชุมชนบ้านไรร้าน้อย ได้จัดทำโดยคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชน โดยได้รวบรวมข้อมูลของชุมชนด้านต่างๆ ตลอดจนสภาพปัญหาของชุมชน แล้วกำหนด ทิศทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชนสู่อนาคตที่ชุมชนต้องการ ตลอดจนเป็นบทเรียนในการพัฒนาหมู่บ้านโดยภาพรวม ซึ่งจะประโยชน์ต่อชุมชนและให้การสนับสนุนของส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการ

คณะกรรมการหมู่บ้านไรร้าน้อย

สารบัญ

ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1-6
	ปฏิทินฤดูกาล	
ส่วนที่ 2	ศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน	7-11
	จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	
	จุดอ่อนของชุมชน	
	โอกาสของชุมชน	
	ข้อจำกัดของชุมชน	
ส่วนที่ 3	สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน	12-15
ส่วนที่ 4	ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	16-17
ส่วนที่ 5	ภาคผนวก	18

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน สิ่งที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2558)

ชุมชนแห่งอนาคตปี 2558

วาดแผนผังชุมชน

1.2 ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน (บอกความเป็นมาของหมู่บ้าน,ที่มาของชื่อหมู่บ้าน,ผู้นำในการจัดตั้งหมู่บ้าน, จำนวนผู้นำหมู่บ้าน, และผู้นำหมู่บ้านปัจจุบัน)

ชุมชนบ้านไรราน้อยสมัยก่อนเป็น หมู่ที่ 5 ต.ปงแสนทอง ต่อมาได้แยกเป็น 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านไรราน้อย ชุมชนบ้านหลวง และชุมชนบ้านหนองบัว

1.3 ข้อมูลประชากร, อาชีพ, รายได้ จำนวนประชากร

- จำนวนครัวเรือน 238 ครัวเรือน
ประชากร 1385 คน ชาย 865 คน หญิง 520 คน
- อาชีพหลัก (1) ทำการเกษตร จำนวนครัวเรือน
(2) รับจ้าง จำนวนครัวเรือน
(3) ทำสวน จำนวนครัวเรือน
- อาชีพเสริม (1) ปลูกผักสวนครัว จำนวนครัวเรือน
- รายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้เฉลี่ยของประชากรบาท/คน/ปี
- ครัวเรือนยากจน (รายได้ไม่ถึง 23,000 บาท/คน/ปี) จำนวน ครัวเรือน

1.4 ข้อมูลสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

- พื้นที่อยู่อาศัย ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร 50 ไร่ ทำนาปีละ 1 ครั้ง
- พื้นที่ทำนา 315 ไร่ พื้นที่ทำไร่.....ไร่ พื้นที่ทำสวน 83 ไร่
- พื้นที่การเกษตรอื่น ๆ 119 ไร่ พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน (เขตสูบน้ำด้วยไฟฟ้าคลองชลประทาน).....ไร่
- ป่าชุมชนกี่แห่ง (ระบุ) พื้นที่สาธารณะ จำนวน 1/4 ไร่
- แหล่งน้ำสาธารณะแห่ง
- ประปา..... แห่ง ผู้ใช้.....ครัวเรือน บ่อสาธารณะ แห่ง
- โรงเรียน(ระดับ) ประถม 2 แห่ง
- แห่ง วัด (ระบุ) วัดไรราน้อย 1 แห่ง
- จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าครัวเรือน ร้อยละ
- โทรศัพท์สาธารณะแห่ง ส่วนตัว (เบอร์บ้าน)เครื่อง
- โทรศัพท์มือถือเครื่อง
- หอกระจายข่าว 1 แห่ง วิทยุชุมชน แห่ง
- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชนแห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....แห่ง
- ศาลาประชาคม.....แห่ง อื่น ๆ สนามกีฬา 2 แห่ง, ศูนย์เด็กเล็ก 1 แห่ง

1.5 ข้อมูลงานประเพณี/แหล่งท่องเที่ยว

- เทียนพรรษา เดือนกรกฎาคม
- สงกรานต์ เดือนเมษายน
- ออกพรรษา เดือนตุลาคม

สถานที่ท่องเที่ยวหมู่บ้าน/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ

1.
2.
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....

1.6 ข้อมูลด้านการบริหารหมู่บ้าน

1.6.1 รายชื่อประธานชุมชนคือ นายอุดร ปิยะลังกา การติดต่อโทร. 08-6191-6678

1.6.2 รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้าน

1)นายต๋อย สมศักดิ์	2)นางลัดดา ใจเส้น
3)น.ส.เขมจิรา ปันสุข	4)นางจันทร์แสง ยอดศรี
5)ปวีณ เป็งเขื่อน	6)นายมานัด สมศักดิ์
7)น.ส.มาลี ใจมา	8)นายพร้อม วงศ์ธิดา
9)นายวัน ราชตัน	10)นายสนิท ตากุล

1.6.3 รายชื่อหัวหน้าคุ้ม

- 1) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 2) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 3) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 4) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 5) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 6) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 7) คุ้ม.....ชื่อ.....
- 8) คุ้ม.....ชื่อ.....

1.6.4 รายชื่ออาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

- 1) 2).....
 3) 4).....

1.6.5 รายชื่ออาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

1)นางวันเพ็ญ ใจसार	2)น.ส.สุภาพ ตาสีงาม
3)นางลัดดา ใจเส้น	4)นางคำน้อย โกษาวัง
5) นายอุดม ปิยะลังกา	6)นายจิตรกร มูลเชื้อ
7)นางทองสุข ช่อนกลิ่น	8)นางบุญเทียน ศรีคำสุข
9) นางแสงแก้ว ศรีสุทระ	10)นางจันทร์ทิพย์ มูลเชื้อ
11)นายบุญมี ทาลัน	12)นางเพ็ญศรี ตากุล

1.6.6 รายชื่ออาสาสมัครเกษตร

.....

1.6.7 รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

.....

1.6.8 รายชื่อปราชญ์ชาวบ้านด้านการเกษตร

.....

ปฏิทินฤดูกาล

(แสดงข้อมูลเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ภัยธรรมชาติ/โรคระบาด/.....)

เดือน	เรื่อง	สภาพที่เกิด/ผลกระทบ
มกราคม	1..... 2.....	1. 2.
กุมภาพันธ์	1..... 2.....	1. 2.
มีนาคม	1..... 2.....	1. 2.
เมษายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤษภาคม	1..... 2.....	1. 2.
มิถุนายน	1..... 2.....	1. 2.
กรกฎาคม	1..... 2.....	1. 2.
สิงหาคม	1..... 2.....	1. 2.
กันยายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤศจิกายน	1..... 2.....	1. 2.
ธันวาคม	1..... 2.....	1. 2.

2.2) จุดเด่นด้านกลุ่ม/องค์กร (ทุนด้านเศรษฐกิจ/สังคม)

ที่	ชื่อกลุ่ม	ปีที่ก่อตั้ง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	มีสมาชิก (คน)	เงินทุน (บาท)	กิจกรรมหลัก	ประธานกลุ่ม	ผลดำเนินงาน
1	กองทุนหมู่บ้าน							
2	กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	-	-	78	-	-	-	-
3	กลุ่มฌาปนกิจ สงเคราะห์	-	-	236 ครัวเรือน	-	-	-	-
4	กลุ่มเกษตรกร	-	-	26	-	-	-	-
5	กลุ่มแม่บ้าน	-	-	236	-	-	-	-
6	กลุ่มเยาวชน	-	-	106	-	-	-	-
7	กลุ่มผู้สูงอายุ	-	-	78	-	-	-	-
8	กลุ่มอาชีพ	-	-	156	-	-	-	-

2.3) จุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น แหล่งน้ำ/ป่า/สถานที่ท่องเที่ยว สาธารณะและการใช้ประโยชน์)

ชื่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	ลักษณะการใช้ประโยชน์	หมายเหตุ

2) จุดเด่นด้านภูมิปัญญาชุมชน

ประเภทภูมิปัญญา	ชื่อ-สกุล และที่อยู่ของเจ้าของภูมิปัญญา	ประโยชน์ต่อชุมชนในด้านใด

3) จุดเด่นด้านประเพณี/วัฒนธรรม/กฎ ระเบียบ / ค่านิยมและความสัมพันธ์ของชุมชน (เป็นลักษณะของพื้นที่หล่อหลอมจากประสบการณ์ของรุ่นสู่รุ่น เป็นสำนึกร่วมของคนในชุมชนที่สร้างขึ้นมากำกับดูแลชุมชนให้ดำเนินชีวิตไปตามระบบคุณค่าแนวคิดของชุมชนนั้น ๆ เป็นกฎของหมู่บ้าน)

ประเพณี/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ต้องทำอะไรบ้าง
<ul style="list-style-type: none"> -มีพระนักพัฒนาเป็นศูนย์รวมจิตใจ -มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน -มีผู้นำชุมชนที่มีศักยภาพสูง -มีแหล่งงานที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน -มีบ่อบำบัดน้ำเสียในชุมชน -มีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชน -มีสถานบริการน้ำมันและตลาดในชุมชน 		

2.2) จุดอ่อนของชุมชน (บอกลักษณะจุดอ่อนหรือจุดด้อยของชุมชนด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยภายในชุมชน)

เรื่องที่เป็นจุดอ่อน	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ควรจะทำอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> -คนในชุมชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นแนวทางพัฒนาหมู่บ้าน -คณะกรรมการหมู่บ้านกับประชาชนยังขาดการประสานกัน 		

2.3 โอกาสของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกชุมชนที่จะส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ชุมชนได้สามารถพัฒนาได้)

เรื่องที่เป็นโอกาส	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ชุมชนควรสร้างโอกาสอย่างไร
-รัฐและส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนส่งเสริมอาชีพในด้านต่าง ๆ -การคมนาคมในหมู่บ้านเอื้อต่อการขนส่งสินค้าทางด้านการเกษตร -ใกล้ตัวเมือง -มีโรงงานและแหล่งงานในชุมชน		

2.4 ข้อจำกัดของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกและเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนไม่บรรลุเป้าหมาย)

ข้อจำกัด	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	จะแก้ไขข้อจำกัดอย่างไร
-เป็นชุมชนขนาดใหญ่แต่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเท่ากับชุมชนขนาดเล็ก		

ส่วนที่ 3

สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

3.1 สภาพปัญหาของหมู่บ้าน

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
1	<u>ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</u> (ถนน, น้ำดื่ม, น้ำใช้, น้ำเพื่อการเกษตร, ไฟฟ้า, ที่ดินทำกิน, การติดต่อสื่อสาร)	-	-
2	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> (การมีอาชีพ, รายได้, หนี้สิน การประกอบอาชีพของคนในชุมชน, ผลผลิตการเกษตร, การลดรายจ่าย, เพิ่มรายได้, การประหยัด และการออม)	2.1 ฤดูทำนาชาวบ้านต้องซื้อปุ๋ยจากในตัวเมืองซึ่งมีราคาแพงมาก 2.2 ไม่มีร้านค้าชุมชนที่จำหน่ายสินค้าในราคาถูก	
3	<u>ด้านสังคม การเมือง การปกครอง</u> (กลุ่มองค์กรในชุมชน, การสงเคราะห์, การป้องกันยาเสพติด, ส่งเสริมประชาธิปไตย ฯลฯ)		

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
4	<p><u>ด้านการศึกษา,ศาสนา,วัฒนธรรม</u> <u>,ประเพณี</u> (การสนับสนุนด้าน การศึกษา,ข่าวสารข้อมูล,การปลูก จิตสำนึก,การถ่ายทอดภูมิปัญญา ฯลฯ)</p>		
5	<p><u>ด้านสาธารณสุข</u> (สุขภาพ,การ ป้องกันรักษาโรค,การสนับสนุน องค์กร,โรคติดต่อ,โรคระบาด,สุข นิสัยด้านสาธารณสุข)</p>		
6	<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u> (การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ)</p>		

3.2 การวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1	<u>โครงสร้างพื้นฐาน</u>			
2	<u>ด้านเศรษฐกิจและ</u> <u>การมีอาชีพ รายได้</u> <u>และ มีงานทำ</u>			
3.	<u>ด้านสังคม,การเมือง</u> <u>การปกครอง</u>			

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
4.	<u>ด้านการศึกษา/ วัฒนธรรม ประเพณี</u>			
5.	<u>ด้านสาธารณสุข</u>			
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ</u>			

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน

4.1 วิสัยทัศน์ (สิ่งที่ชุมชนมุ่งหวังอยากให้เป็นในอนาคต) คือ.....
 มีความสุข มีรายได้ดี มีสาธารณสุขมูลฐานที่ดี และปลอดภัย

4.2 พันธกิจ (สิ่งที่ชุมชนต้องร่วมมือกันทำเพื่อให้หมู่บ้านเป็นไปตามที่มุ่งหวัง)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)

4.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ (เรื่องต่าง ๆ ที่ชุมชนจะทำเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)
- 11)

4.3 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สิ่งที่จะทำเพื่อให้หมู่บ้านได้บรรลุตามที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ประกอบด้วย กิจกรรมที่ชุมชนทำตัวเอง
(พึ่งตนเอง:พ ,กิจกรรมที่ชุมชนต้องขอความร่วมมือบางส่วน:ร,กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก:ส)

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	แหล่งงบประมาณ				หมายเหตุ (สาระกิจกรรม)
					ชุมชน	เทศบาล	รัฐบาล	อื่นๆ	
1	ขยายเขตไฟฟ้าตั้งแต่ซอย 7 จนถึงชุมชนหนองบัว	ชุมชน ใร่นาน้อย	ปี 2558		-	/	-	-	ส
2	ขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะในชุมชนทุกซอย	ชุมชน ใร่นาน้อย	ปี 2558		-	/	-	-	ส

ส่วนที่ 5
ภาคผนวก